Dosarul nr. 4r-1093/25 Judecătoria Chișinău (sediul Buiucani)
4-24066751-02-4r-26032025 Judecător: Bubuioc Svetlana

D E C I Z I E
în numele Legii

16 iunie 2025 mun. Chișinău

Colegiul Penal al Curții de Apel Centru
Având în componența sa:
Președintele completului judecătorul Marcel Juganari
Judecătorii Natalia Mămăligă și Vitalie Pîslariuc

a judecat, în lipsa participanților la proces, în ordine de recurs, recursul declarat de avocatul Gîlca Ilie în interesele lui Ciobanu Vasile împotriva hotărârii Judecătoriei Hîncești (sediul Ialoveni) din 12 martie 2025, cu privire la cauza contravențională de învinuire a lui Ciobanu Vitalie în comiterea contravenției prevăzută de art. 335 din Codul contravențional.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:
În procedura instanței de fond: 19.06.2024-12.03.2025;
În procedura instanței de recurs: 26.03.2025-16.06.2025.
Procedura de notificare a părților a fost executată.

Asupra recursului, în baza materialelor din dosar şi a argumentelor prezentate, Colegiul penal, -

C O N S T A T Ă:

1. La 14 iunie 2024, ora 10:40, agentul constatator din cadrul Inspectoratului de Poliţie Ialoveni, Golban Ion, a întocmit în privinţa lui Ciobanu Vasile, procesul-verbal cu privire la contravenţie seria/nr. MAI06 090069, reţinând în sarcina acesteia contravenţia prevăzută de art. 335 Cod contravenţional.
2. *Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 12 martie 2025,* Ciobanu Vasile, născut la 23 martie 1955, s-a recunoscut vinovat de comiterea

contravenţiei prevăzute de art. 335 Cod contravenţional şi i se stabileşte în baza acestei legi, sancţiunea sub formă de amendă în mărime de 18 (optsprezece) unităţi convenţionale, echivalent a 900 (nouă sute) lei. S-a adus la cunoştinţă contravenientului, că în conformitate cu prevederile art. 34 alin. (3) Cod contravenţional, este în drept să achite jumătate din amenda stabilită dacă o plăteşte în cel mult 3 zile lucrătoare de la data aducerii la cunoştinţă a deciziei de aplicare a sancţiunii contravenţionale, în acest caz se consideră că sancţiunea amenzii este executată integral.

3. La 20 martie 2025, avocatul Gîlca Ilie în interesele lui Ciobanu Vasile a declarat recurs împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 12 martie 2025, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii respective, rejudecarea cauzei contravenționale și adoptarea unei hotărâri prin care, să fie încetat procesul contravențional pe motiv că nu există faptul contravenției.

4. În motivarea recursului susține, că procesul-verbal contravențional nu indică în mod concret decizia ASP la care se face referire, nefiind menționată data sau numărul acesteia. În plus, descrierea faptei este vagă și generală, fără a preciza ce atribuții concrete ar fi fost exercitate în mod arbitrar de către Ciobanu Vasile sau în ce mod a fost încălcată ordinea stabilită de lege.

5. Susține că fapta imputată, și anume refuzul de a părăsi biserica, nu constituie o samavolnicie conform art. 335 Cod Contravențional, care presupune exercitarea arbitrară a unui drept efectiv sau presupus. În speță, nu este vorba despre exercitarea unui drept, ci despre o inacțiune, care nu intră sub incidența acestui articol. De asemenea, nu există nicio decizie definitivă care să interzică aflarea lui Ciobanu Vasile în incinta bisericii, astfel că prezența acestuia este legală.

6. Invocă recurentul, faptul că litigiul dintre cele două comunități religioase, una afiliată Mitropoliei Moldovei și alta Mitropoliei Basarabiei, nu este soluționat definitiv. În aceste condiții, nu se poate afirma că prezența preotului Ciobanu Vasile în biserică este nelegitimă sau că acesta exercită un drept într-un mod samavolnic.

7. Consideră hotărârea instanței de fond ca fiind nemotivată și arbitrară. Nu se face o analiză detaliată a probelor, nu se explică încadrarea juridică, iar argumentele apărării nu sunt analizate. Se invocă jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului potrivit căreia motivarea clară și detaliată a hotărârilor este un element esențial al unui proces echitabil.

8. Indică recurentul, și asupra caracterului autonom al cultelor religioase, garantat de Constituție și de CEDO. Se afirmă că sancționarea lui Ciobanu Vasile constituie o ingerință nejustificată a statului într-un conflict intern religios, într-o perioadă în care legalitatea unor acte administrative și statutul conducerii bisericii sunt încă în litigiu.

9. Conform art. 470 din Codul contravențional, (2) Instanţa de recurs judecă recursul cu privire la persoana la care se referă declaraţia de recurs şi numai în raport cu calitatea ei în proces. (3) Instanţa de recurs judecă recursul în limitele temeiurilor pentru recurs, avînd dreptul, în afara temeiurilor invocate şi cererilor formulate de recurent, să examineze şi alte temeiuri fără a agrava situaţia contravenientului. (4) Soluţionînd cauza, instanţa de recurs nu poate crea o situaţie mai gravă persoanei în a cărei favoare a fost declarat recursul.

10. Conform art. 471 din Codul contravențional, (1) Recursul se judecă de un complet din 3 judecători, fără prezenţa părţilor. (2) Instanţade recurs fixează data examinării recursului şi dispune să se comunice părţilor la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului de depunere a referinţei. (3) Dacă consideră cauza de un interes deosebit pentru jurisprudenţă, precum şi la cererea motivată a părţilor, instanţa de recurs poate dispune printr-o încheiere motivată fixarea şedinţei de judecată, cu citarea părţilor pentru prezentare la proces.

11. Colegiul penal, ținând cont de faptul că, părțile au fost înștiințați despre data examinării recursului și despre faptul că sunt în drept să depună referințe sau completări la cererea de recurs, speța deferită justiției nu reprezintă o cauză de un interes deosebit pentru jurisprudență care ar impune prezența părților nemijlocit în ședință de judecată, prin prisma dispoziţiei generale din art. 471 alin. (1) din Codul contravenţional, a procedat la examinarea cauzei contravenționale fără prezența părților.

12. *Examinând materialele cauzei contravenţionale, în raport cu argumentele invocate în recurs, Colegiul penal ajunge la concluzia că, recursul este fondat și urmează a fi admis, cu casarea hotărârii atacate și cu dispunerea rejudecării cauzei în primă instanţă, din următoarele considerente.*

13. Conform art. 374 Cod contravențional, (2) Procesul contravenţional este activitatea desfăşurată de autoritatea competentă, cu participarea părţilor şi a altor persoane titulare de drepturi şi de obligaţii, avînd ca scop constatarea contravenţiei, examinarea şi soluţionarea cauzei contravenţionale, constatarea cauzelor şi condiţiilor care au contribuit la săvîrşirea contravenţiei. (21) Procesul contravenţional începe de drept din momentul sesizării sau al autosesizării agentului constatator privind săvîrşirea contravenţiei. (3) Procesul contravenţional se desfăşoară pe principii generale de drept contravenţional, în temeiul Constituţiei, al prezentului cod, al Codului de procedură penală, precum şi al normelor dreptului internaţional şi ale tratatelor internaţionale cu privire la drepturile şi libertăţile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte.

14. Conform art. 440 Cod contravenţional, (1) Constatarea faptei contravenţionale înseamnă activitatea, desfăşurată de agentul constatator, de colectare şi de administrare a probelor privind existenţa contravenţiei, de încheiere a deciziei privind examinarea contravenţiei în temeiul constatării agentului constatator sau procesului-verbal cu privire la contravenţie, de aplicare a sancţiunii contravenţionale sau de trimitere, a dosarului, după caz, funcţionarului abilitat să examineze cauza contravenţională, din cadrul autorităţii din care face parte agentul constatator, în instanţa de judecată sau în alt organ spre soluţionare. (2) Agentul constatator este sesizat prin plîngere sau denunţ ori se autosesizează cînd dispune de informaţii suficiente pentru a considera cu un grad înalt de probabilitate că este comisă o contravenţie fie prin constatarea faptei contravenţionale. (3) În cel mult 15 zile de la data sesizării, agentul constatator este obligat să verifice sesizarea, să întreprindă măsurile prevăzute de prezentul capitol şi să emită decizia asupra cauzei. (4) Procesul contravenţional se porneşte numai în baza plîngerii prealabile a victimei în cazul contravenţiilor prevăzute la art. 69, 104–107. (41) Prin derogare de la prevederile alin.(1)–(3), în cazul în care faptele contravenţionale specificate la art. 96 alin.(1) lit.a) şi alin.(3) şi la art. 97–103, cu excepţia contravenţiei prevăzute la art.971 alin.(2), au fost stabilite de către agentul constatator, acesta notifică titularul de drepturi sau autoritatea abilitată conform Legii nr.66-XVI din 27 martie 2008 privind protecţia indicaţiilor geografice, denumirilor de origine şi specialităţilor tradiţionale garantate despre cele constatate. Dacă titularul de drepturi sau autoritatea abilitată conform Legii privind protecţia indicaţiilor geografice, denumirilor de origine şi specialităţilor tradiţionale garantate, în termen de 15 zile lucrătoare de la data primirii notificării, nu depune plîngerea prealabilă, agentul constatator nu începe procesul contravenţional în conformitate cu prevederile prezentului cod.

15. Conform art. 425 Cod contravenţional, (1) Probele sînt elemente de fapt, dobîndite în modul stabilit de prezentul cod, care servesc la constatarea existenţei sau inexistenţei contravenţiei, la identificarea făptuitorului, la constatarea vinovăţiei şi la cunoaşterea altor circumstanţe importante pentru justa soluţionare a cauzei. (2) În calitate de probe se admit elementele de fapt constatate prin intermediul următoarelor mijloace: procesul-verbal cu privire la contravenţie, procesul-verbal de ridicare a obiectelor şi documentelor, procesul-verbal de percheziţie, procesul-verbal privind cercetarea la faţa locului, procesele-verbale privind alte acţiuni procesuale efectuate în conformitate cu prezentul cod, explicaţiile persoanei în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional, declaraţiile victimei, ale martorilor, înscrisurile, înregistrările audio sau video, fotografiile, corpurile delicte, obiectele şi documentele ridicate, constatările tehnico-ştiinţifice şi medico-legale, raportul de expertiză. (3) Aprecierea probelor se face de persoana competentă să soluţioneze cauza contravenţională, potrivit convingerii sale pe

care şi-a format-o cercetînd toate probele administrate în raport cu circumstanţele constatate ale cauzei şi călăuzindu-se de lege. (4) Nici o probă nu are valoare prestabilită. (5) Sînt admisibile probele pertinente, concludente şi utile, administrate în conformitate cu prezentul cod. (…)

16. Conform art. 458 Cod contravențional, (1) Examinînd cauza contravenţională, instanţa de judecată este obligată să determine: a) caracterul veridic al contravenţiei imputate; b) existenţa cauzelor care înlătură caracterul contravenţional al faptei; c) vinovăţia persoanei în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional; d) existenţa circumstanţelor atenuante şi/sau agravante; e) necesitatea sancţionării şi, după caz, caracterul sancţiunii contravenţionale; f) alte aspecte importante pentru soluţionarea justă a cauzei. (…)

17. Conform art. 465 Cod contravențional, (1) Hotărîrile judecătoreşti contravenţionale pot fi atacate cu recurs. (2) Decizia pronunţată în recurs este irevocabilă.

18. Conform art. 467 Cod contravențional, (1) Hotărîrea judecătorească contravenţională poate fi atacată cu recurs de către contravenient, agentul constatator, victimă, procuror, după caz. (2) Recursul poate fi declarat în numele părţilor şi de către apărător, iar în numele contravenientului arestat şi de către soţ/soţie.

19. Din probele administrate la dosar, rezultă că la 14 iunie 2024, ora 10:40, agentul constatator din cadrul Inspectoratului de Poliţie Ialoveni,Golban Ion, a întocmit în privinţa lui Ciobanu Vasile, procesul-verbal cu privire la contravenţie seria/nr. MAI06 090069, reţinând în sarcina acesteia contravenţia prevăzută de art. 335 Cod contravenţional.

20. *Prin hotărârea Judecătoriei Chişinău (sediul Buiucani) din 12 martie 2025,* Ciobanu Vasile, născut la 23 martie 1955, s-a recunoscut vinovat de comiterea contravenţiei prevăzute de art. 335 Cod contravenţional şi i se stabileşte în baza acestei legi, sancţiunea sub formă de amendă în mărime de 18 (optsprezece) unităţi convenţionale, echivalent a 900 (nouă sute) lei. S-a adus la cunoştinţă contravenientului, că în conformitate cu prevederile art. 34 alin. (3) Cod contravenţional, este în drept să achite jumătate din amenda stabilită dacă o plăteşte în cel mult 3 zile lucrătoare de la data aducerii la cunoştinţă a deciziei de aplicare a sancţiunii contravenţionale, în acest caz se consideră că sancţiunea amenzii este executată integral

21. Pentru a pronunța hotărârea, instanța de fond a acordat valoare deplină Deciziei ASP din 02 februarie 2024, care a fost înregistrată în Registrul de stat al persoanelor juridice, modificând oficial componența organului de conducere al comunității religioase. Apărarea lui Ciobanu a invocat faptul că această decizie este contestată în instanță și că ar fi fost suspendată, însă instanța a respins acest argument, reținând că: contestarea deciziei

nu suspendă de drept efectele acesteia; apărarea nu a probat existența unei hotărâri de suspendare emisă de instanță; iar conform Legii nr. 220/2007, decizia de înregistrare a modificărilor este obligatorie și produce efecte până la eventuala anulare de către instanța competentă.

22. Instanța a constatat că procesul-verbal de constatare a contravenției a fost întocmit cu respectarea tuturor cerințelor legale potrivit art. 443 Cod contravențional, iar probele administrate au fost suficiente, pertinente și veridice pentru a demonstra fapta contravențională.

23. Analizând circumstanțele de fapt și de drept reținute de instanța de fond, în coraport cu probatoriul administrat la materialele cauzei, Colegiul atestă că concluzia instanței de fond este pripită și eronată, din considerentele ce succed.

24. Colegiul penal atestă, că anterior întocmirii procesului-verbal privind săvârșirea contravenției prevăzute de art. 335 Cod contravențional, membrii Comunității Religioase „Biserica cu hramul Sfântul Ierarh Nicolae" din s. Costești au adresat o cerere prealabilă către preotul paroh Vasile Ciobanu, solicitându-i predarea necondiționată a lăcașului și a conducerii bisericii. Această solicitare indică existența unui conflict civil și canonic complex, cu privire la dreptul de administrare și conducere a comunității religioase, aflat în centrul disputei și care nu poate fi clarificat pe calea contravențională.

25. Mai mult, la momentul examinării cauzei contravenționale, pe rolul instanței de contencios administrativ se afla cauza inițiată de Vasile Ciobanu împotriva Agenției Servicii Publice, având ca obiect anularea deciziei privind modificarea componenței organelor de conducere ale comunității religioase. Această cauză nu era soluționată în fond, iar instanței de fond i-a fost adusă la cunoștință încheierea prin care s-a admis cererea de asigurare a acțiunii, dispunându-se interdicția pentru Agenția Servicii Publice de a efectua modificări în Registrul de stat al persoanelor juridice până la soluționarea definitivă a litigiului.

26. Instanța de fond nu a analizat în mod corespunzător aceste circumstanțe esențiale, ignorând existența unor proceduri judiciare pendinte care aveau un impact direct asupra pretinsei fapte contravenționale.

27. Totodată, Colegiul subliniază, că la examinarea unei cauze contravenționale privind samavolnicia, instanța de judecată are obligația de a analiza riguros toate elementele constitutive ale contravenției, cu accent pe latura obiectivă și subiectivă, pentru a stabili dacă fapta imputată întrunește condițiile prevăzute de art. 335 Cod contravențional.

28. Samavolnicia, potrivit definiției legale, reprezintă exercitarea în mod arbitrar a unui drept efectiv sau presupus, prin încălcarea ordinii stabilite de legislație, cu condiția ca fapta să nu constituie infracțiune. Pentru a putea fi atrasă răspunderea contravențională în

temeiul art. 335 din Codul contravențional, instanța trebuie să analizeze cumulativ mai multe elemente.

29. În primul rând, trebuie verificată existența unui drept efectiv sau presupus. Aceasta presupune clarificarea dacă persoana a acționat în baza unui drept recunoscut de lege, de un act administrativ, sau doar în temeiul unei convingeri subiective că ar deține acel drept, fără ca acesta să fie confirmat legal. În al doilea rând, instanța trebuie să stabilească dacă exercitarea acelui drept a fost arbitrară, adică realizată cu ignorarea cadrului legal și a procedurilor prevăzute de lege. Arbitrarul implică acțiuni efectuate fără respectarea condițiilor legale sau în lipsa unei autorizații valabile. Un alt element esențial este încălcarea ordinii stabilite de legislație, fapt ce presupune că exercitarea presupusului drept a avut loc cu nesocotirea regulilor juridice care reglementează modul în care acel drept poate fi exercitat.

30. Din materialele cauzei se atestă că lui Ciobanu Vasile i se impută în calitate de acțiune de samavolnicie refuzul acestuia de a „părăsi biserica”. La caz, instanța nu a analizat dacă, aceste circumstanțe se încadrează în elementele constitutive ale contravenției reglementată de norma art. 335 din Codul contravențional.

31. În consensul circumstanțelor reținute supra, reieșind din faptul că prima instanță nu a constatat şi nu a elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei, ținând cont de faptul că încălcarea normelor de drept ce a dus la soluționarea eronată a cauzei nu poate fi corectată în instanța de recurs, iar acest fapt constituie temei de remitere a cauzei la rejudecare în prima instanță, Colegiul Penal consideră necesar de a admite recursul declarat, a casa Judecătoriei Hîncești (sediul Ialoveni) din 12 martie 2025 şi a remite cauza la rejudecare în prima instanță, în alt complet de judecată.

32. Pentru aceste motive și conducându-se de prevederile art. 473, art. 474 al. (1) pct. 2) lit. c) Cod contravențional al RM, Colegiul Penal al Curţii de Apel Centru -

D E C I D E:

Se admite recursul declarat de avocatul Gîlca Ilie în interesele lui Ciobanu Vasil.

Se casează integral Hotărârea Judecătoriei Hîncești (sediul Ialoveni) din 12 martie 2025 și se remite cauza în vederea rejudecării în prima instanță, într-un alt complet de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele completului, judecător Marcel Juganari

Judecător Natalia Mămăligă

Judecător Vitalie Pîslariuc